
Települési klímasztratégiák értékelése a magyar nagyvárosokban

---

Óvári Ágnes, Farkas Jenő Zsolt, Kovács András Donát,

2022. október 7.

A kutatás

Vizsgálat oka

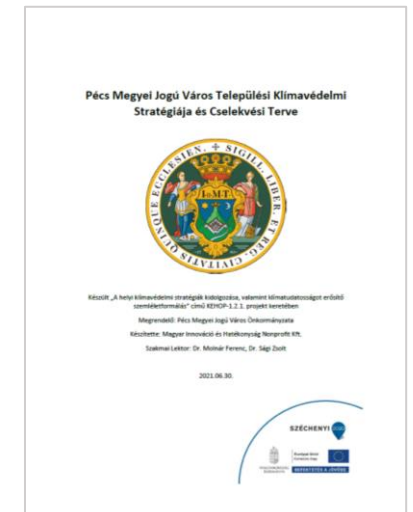
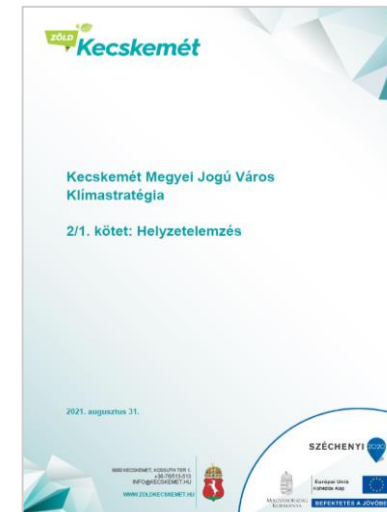
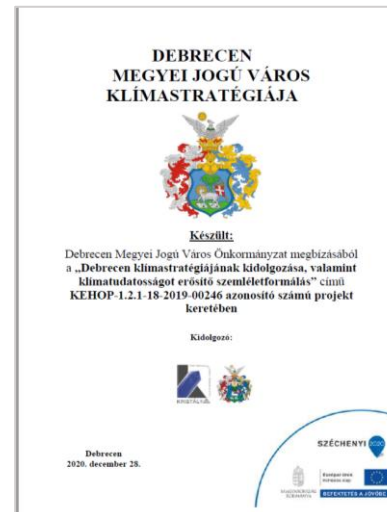
- 2018.- Települési klímastratégiák (KS) kidolgozásának kezdete a megyeszékhelyeken

Előzmények

- 2022. januárig bezárólag közzétett KS-ek vizsgálata (önkormányzatok honlapjáról letölthető)

Módszertan

- kvantitatív vizsgálat – 14 db dokumentum elemzése és pontozásos értékelése;
- 16 félig-strukturált interjú a klímastratégiák készítésében részt vevő szakértőkkel

A vizsgált városok releváns adatai

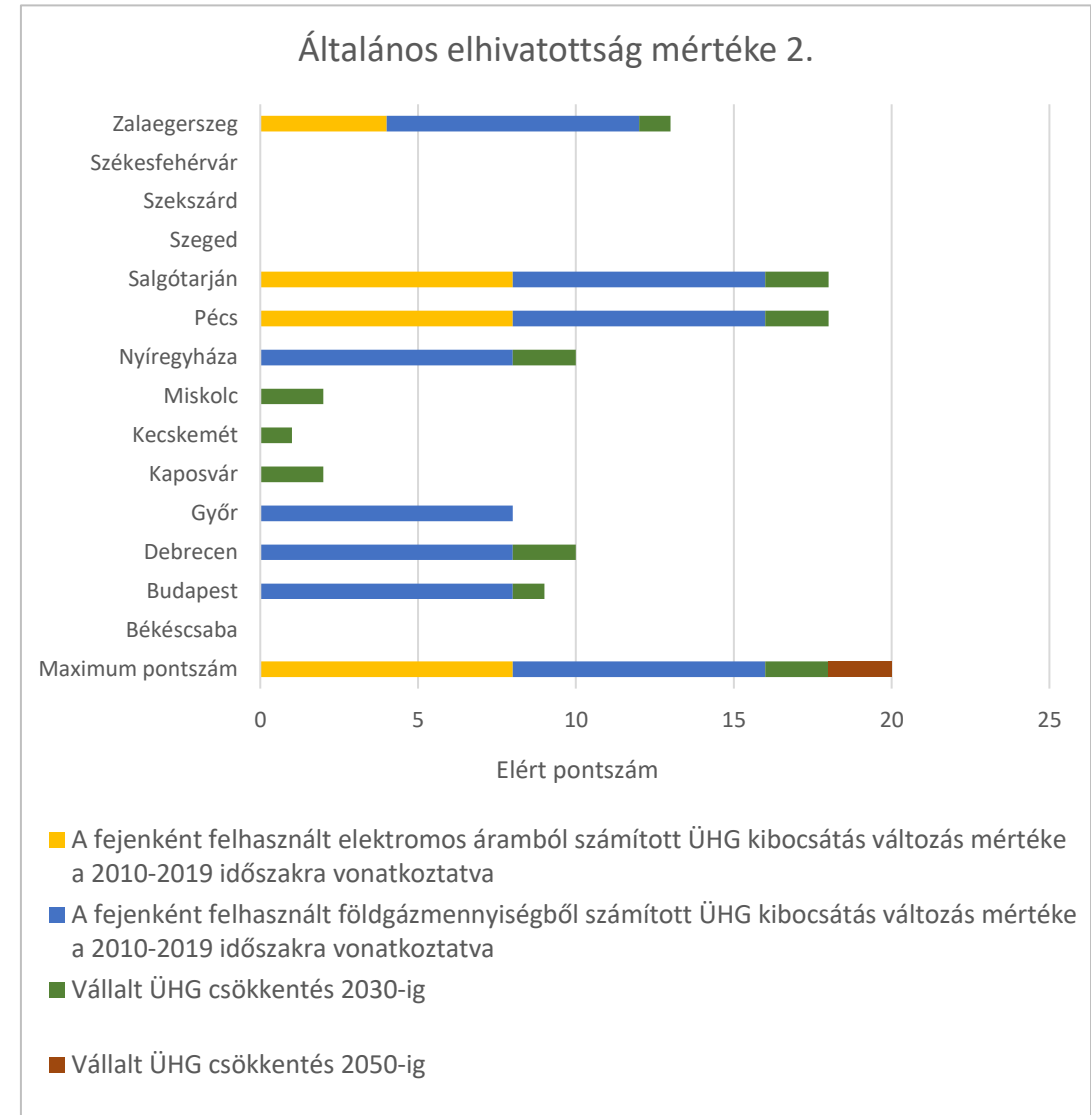
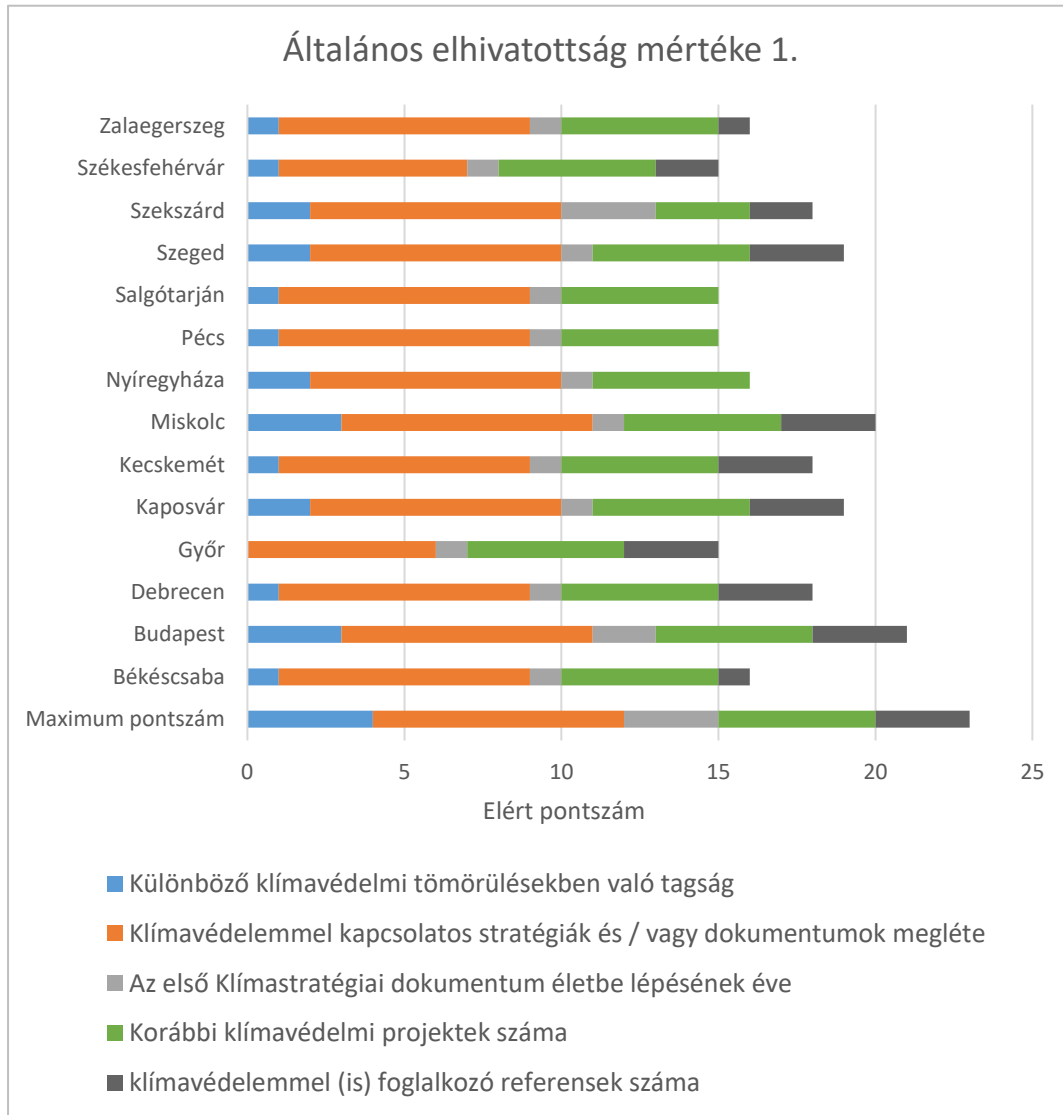
Város neve	Közigazgatási funkciója	lakosság száma 2020	Éves összes ÜHG kibocsátás (CO2 eq. t)
Békéscsaba	megyeszékhely	58 002	270 511
Budapest	főváros	1 723 836	9 018 563
Debrecen	régió központ	200 974	1 039 554
Győr	régió központ	132 735	771 125
Kaposvár	megyeszékhely	59 777	239 468
Kecskemét	megyeszékhely	109 651	658 241
Miskolc	régió központ	150 695	753 150
Nyíregyháza	megyeszékhely	116 554	664 185
Pécs	régió központ	140 237	478 750
Salgótarján	megyeszékhely	32 304	122 187
Szeged	régió központ	159 074	572 913
Szekszárd	megyeszékhely	30 963	202 141
Székesfehérvár	megyeszékhely	95 545	979 171
Zalaegerszeg	megyeszékhely	55 470	222 861
A vizsgált városok összes lakosszáma		3 065 817	
Magyarország lakosszáma		9 769 526	
Vizsgált lakosság aránya (%)		31,4	
Összes ÜHG kibocsátás a vizsgált városokban			15 992 820
Magyarország ÜHG kibocsátása			51 664 000
ÜHG kibocsátás aránya a vizsgált városok esetében (%)			31

Értékelési szempontok 1.: A városok klímavédelmi elhivatottsága az önkormányzatok működése során

$\Sigma = 43$ pont	1. szint	2. szint
Általános elhivatottság	Elhivatottság	Különböző klímavédelmi tömörülésekben való tagság
	Tervezés	Klímavédelemmel kapcsolatos stratégiák és / vagy dokumentumok megléte
		Az első Klímastratégiai dokumentum életbe lépésének éve
	Korábbi eredmények	A fejenként felhasznált elektromos áramból számított ÜHG kibocsátás változás mértéke a 2010-2019 időszakra vonatkoztatva
		A fejenként felhasznált földgázmennyiségből számított ÜHG kibocsátás változás mértéke a 2010-2019 időszakra vonatkoztatva
		Korábbi klímavédelmi projektek száma
	Ambíciók	Vállalt ÜHG csökkentés 2030-ig
		Vállalt ÜHG csökkentés 2050-ig
Intézményi kapacitás	Klímavédelemmel (is) foglalkozó referensek száma	

Forrás: a szerzők munkája Otto et al. (2021) alapján

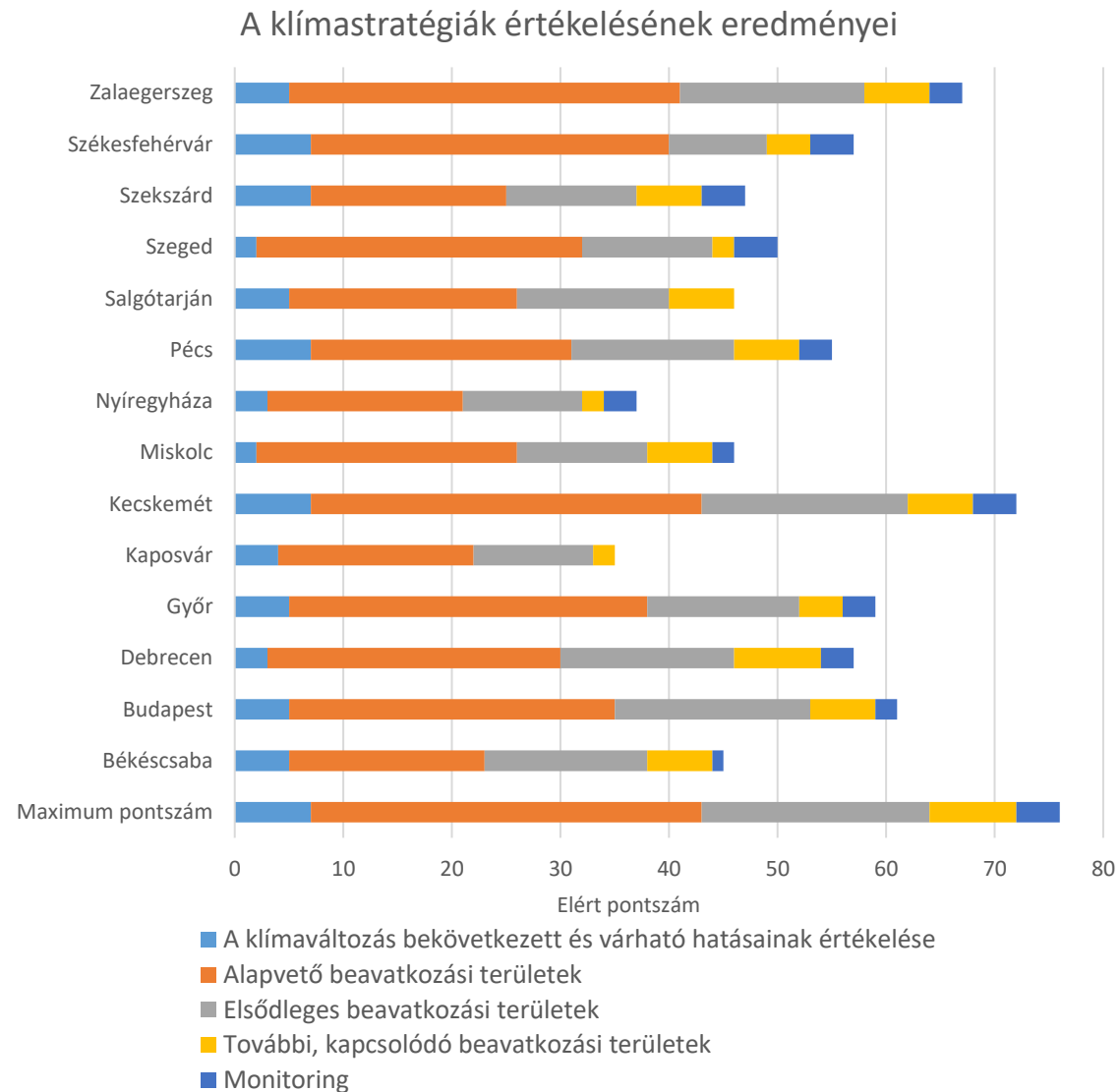
Eredmények 1. – Elhivatottság és ÜHG kibocsátás változása a 2010-2019 közötti időszakban

Értékelési szempontok 2.: A KS-ek értékelése – indikátorok és pontozásuk

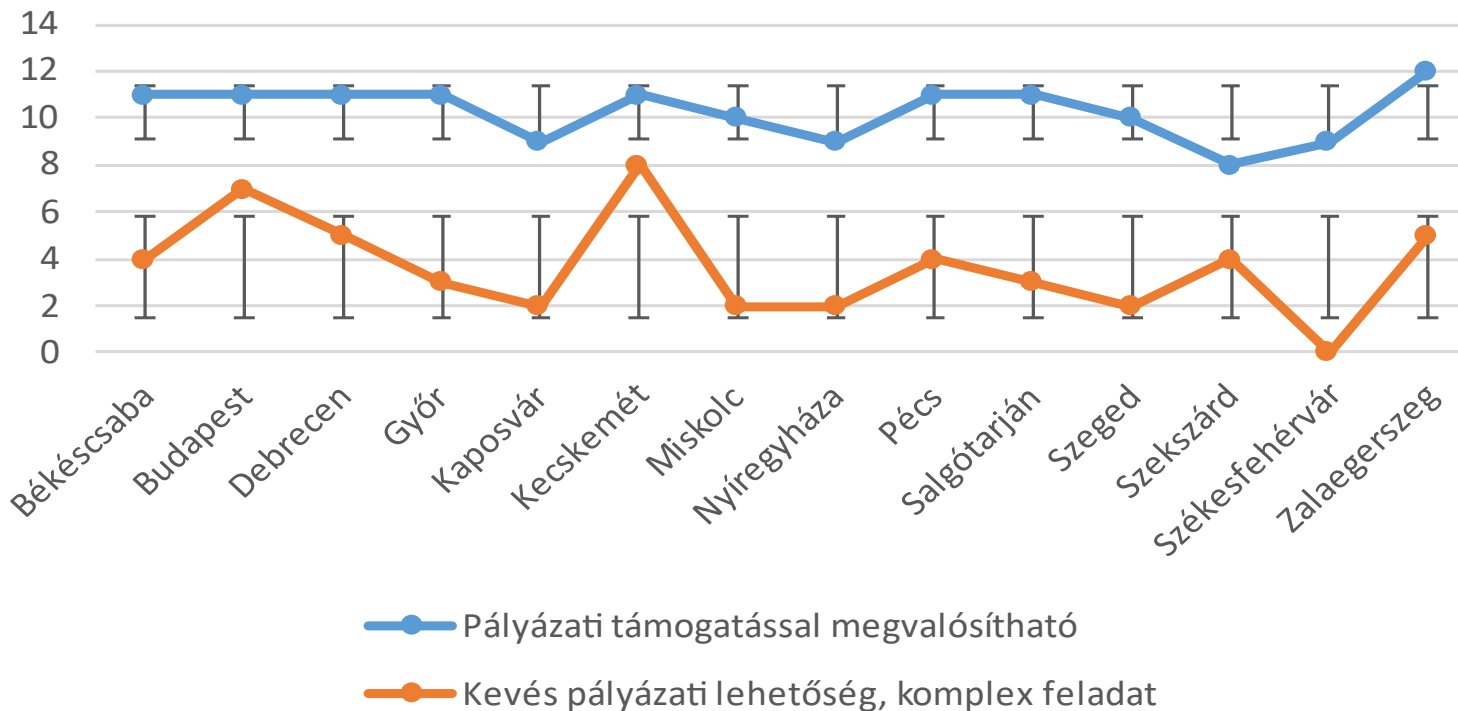
Σ=76 pont	1. szint	2. szint	
A klímastratégiai dokumentumok értékelése	A klímaváltozás bekövetkezett és várható hatásainak értékelése	Az ÜHG leltár minősége	
		A jelenlegi és várható klímakockázatok értékelése	
		A lakosság tudatossága	
	Akciók	Alapvető beavatkozási területek:	
		Épületminőség / épületenergetikai hatékonyság	
		Egyéni motorizált közlekedés visszaszorítása	
		Tömegközlekedés fejlesztése	
		Vizes infrastruktúrák és „kék” területek fejlesztése	
		Elsődleges beavatkozási területek:	
		Nem motorizált közlekedés fejlesztése	
		Megújuló energiaforrások alkalmazása	
		Települési zöldterület-fejlesztés	
		Sűrűszövetes- / kompaktváros-fejlesztés	
		A sérülékeny csoportok védelme	
		Szemléletformálás	
		Egyéb innovatív megoldások, intézkedések	
		További, kapcsolódó beavatkozási területek:	
		Levegőminőség javítása	
		Szervezeti fejlesztés	
		Szilárdhulladék kibocsátás csökkentése	
Együttműködés helyi kibocsátókkal (ipar, mezőgazdaság)			
Monitoring	Tervezett felülvizsgálatokgyakorisága		
	Adatgyűjtési és adatvizsgálati rendszerek fejlesztése		

Eredmények 2. – A KS-ek célkitűzéseinek vizsgálata

Eredmények 3. – A KS célkitűzéseinek megvalósítása a pénzügyi források tükrében

Elért pontszámok a pályázati támogatások elérhetőségének tükrében

Elsődleges beavatkozási területek:

Nem motorizált közlekedés fejlesztése

Megújuló energiaforrások alkalmazása

Települési zöldterület-fejlesztés

Sűrűszövetes- / kompaktváros-fejlesztés

A sérülékeny csoportok védelme

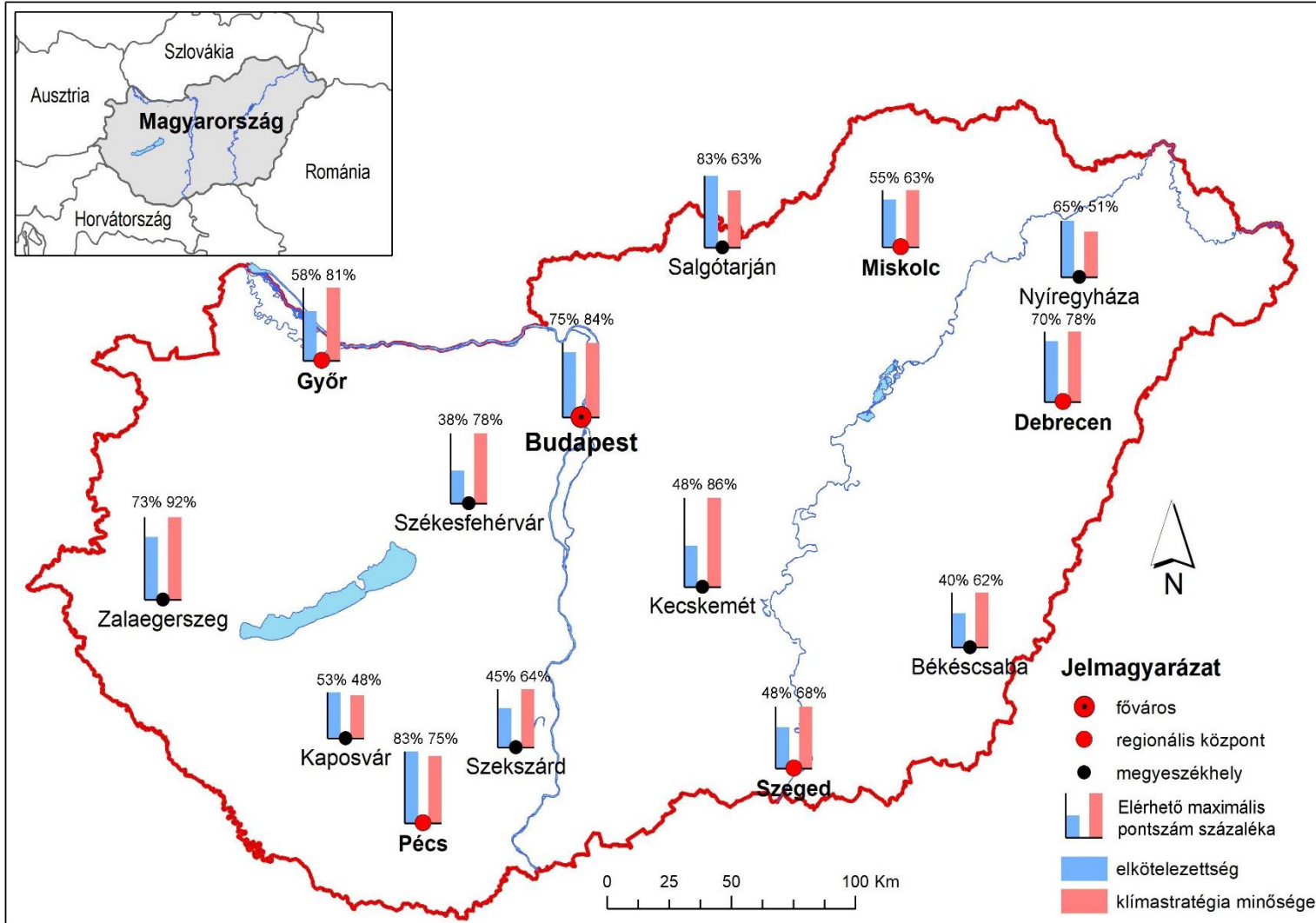
Szemléletformálás

Egyéb innovatív megoldások, intézkedések

	átlag	szórás	max	min
Pályázati támogatással megvalósítható	10,29	1,14	12	8
Kevés pályázati lehetőség, komplex feladat	3,64	2,13	8	0

Következtetések

Forrás: saját szerkesztés

Nem jár kéz a kézben:

- Az elhivatottság a stratégiai vállalásokkal;
- A gazdasági fejlettség és az elköteleződés.

Pozitívumok

- A dokumentumok megléte.

Negatívumok

- Korlátozott, székspektrumú célkitűzések;
- Egységes, uniformizált dokumentumok;
- Kevés vagy teljesen hiányzó innováció;
- A valóban helyi szükségletekre csak részleges megoldásokat ad;
- A sérülékeny csoportok a tervezésben marginális szerepet töltenek be.

Hátráltató tényezők

- Intenzív központosítás;
- A döntéshozatali autonómia hiánya;
- A pénzügyi források hiánya, ezáltal
- Függőség a központi forráselosztástól;
- Választani kell: gazdasági fejlődés vagy klímavédelem.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

 Óvári Ágnes

 ovari.agnes@krtk.hu

Kutatásunk az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH) „Magyarország klímaadaptációs lehetőségei” című kutatási projektjének finanszírozásából valósult meg.